

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

71. évfolyam

189. szám

1981.

augusztus 13.

csütörtök

Ara:

1,40 forint

Okok együttese

Energiatakarékosság a hajójavítóban

Gyakorta hivatkoztunk arra az utóbbi években, hogy egyre fontosabbá válik a gazdaság, a vállalatok számára a belső tartalékok feltárása, kihasználása. Példákkal is szép számmal szolgáltunk, hogy egyes vállalatok hogyan élnek ezekkel a lehetőségekkel. S ha mást nem, hát azt mindenképpen bizonyították e példák, hogy tartalékaik általában még vannak. Csak éppen más érdekeltségek, másfajta szemléletre van szükség, mint korábban. Mert például az energiaárak viszonylag gyors emelkedése nagyon sok vállalatnál eredményezte azt, hogy intézkedések sorával csökkentették energiafelhasználásukat. Kiemelkedően jó eredményt ért el ebből a szempontból például a MAHART tápéi hajójavító üzem, ahol az idei első félévben a tervhez képest 20, a tavalyi első félévhez viszonyítva pedig mintegy 15-16 százalékkal kevesebb energiát használtak föl. Mindezzel többek közt azt is elérték, hogy az ideai áremelkedések ellenére energiaköltségeik alig haladják meg a tavalyi mértéket.

Ha az okokat kezdjük vizsgálni, azt találjuk, hogy átgondolt intézkedések rendszere hozta meg ezt az eredményt. Az alapos, sok tényezőre kiterjedő tervezés, az intézkedések gyakorlati végrehajtásának rendszeres ellenőrzése. Erdemes sorra venni néhány tényezőt azok közül, amelyek hozzájárultak a sikerhez, költségeik relatív csökkentéséhez.

Villamosenergia-fogyasztásukat például 7,7 százalékkal sikerült csökkenteniük a tavalyi első félévhez képest. És hogy hogyan? Nem volt könnyű dolguk, hiszen régebben is mindig komoly figyelmet fordítottak az áramfelhasználás hatékonyságára. A teljesítménytényezőt — vagyis a felhasználás hatékonyságát — figyelembe vé-

ve az üzem már évek óta a maximális, 5 százalékos viszsztatérítésben részesül a DÉMÁSZ-tól, mivel eddig sem igen pazarolták az áramot. Mégis sikerült előbbre lépniük a takarékoság terén. Például azzal, hogy tizenöt tagú energia-órhálózatot szerveztek a szocialista brigádok bevonásával, amely az egész üzem területén rendszeresen figyelemmel kíséri azt, hogy nem pazarolják-e valahol az energiát, nincsenek-e fölöslegesen bekapcsolt fogyasztók. A térvilágítást az eddigi fotócellás kapcsolásról kézi kapcsolásra állították át, amivel elérték, hogy csak akkor és ott világítsanak, ahol és amikor arra valóban szükség is van. Nagy figyelmet fordítanak elektromos berendezéseik működésére és karbantartására is. Mindez végül is tekintélyes megtakarítást hozott.

Az üzem üzemanyag-fogyasztása ugyan a tavalyi első félévhez viszonyítva 3,3 százalékkal nőtt abszolút mértékben, a felhasználás hatékonyságát viszont javították. Több megrendelésük volt ugyanis az első félévben, mint tavalyi, megnőtték tehát szállítási feladatai a Dunaharaszti és a Budapesti üzemekkel kialakított kooperációban. Elérték viszont, hogy járműveik 80-85 százalékkal oda-vissza úton rakománnyal közlekednek, amely a hazai átlaghoz viszonyítva igen jó eredménynek számít.

Jelentősen, több mint 20 százalékkal csökkentették tüzelőolaj-fogyasztásukat is: amíg tavaly az első félévben 46 tonnát, az idén csak 37 tonnát használtak föl. Az eredményt többek között annak köszönhetik, hogy rendszeresen — naponta háromszor — ellenőrzik, hogy az egyes helyiségek nincsenek-e

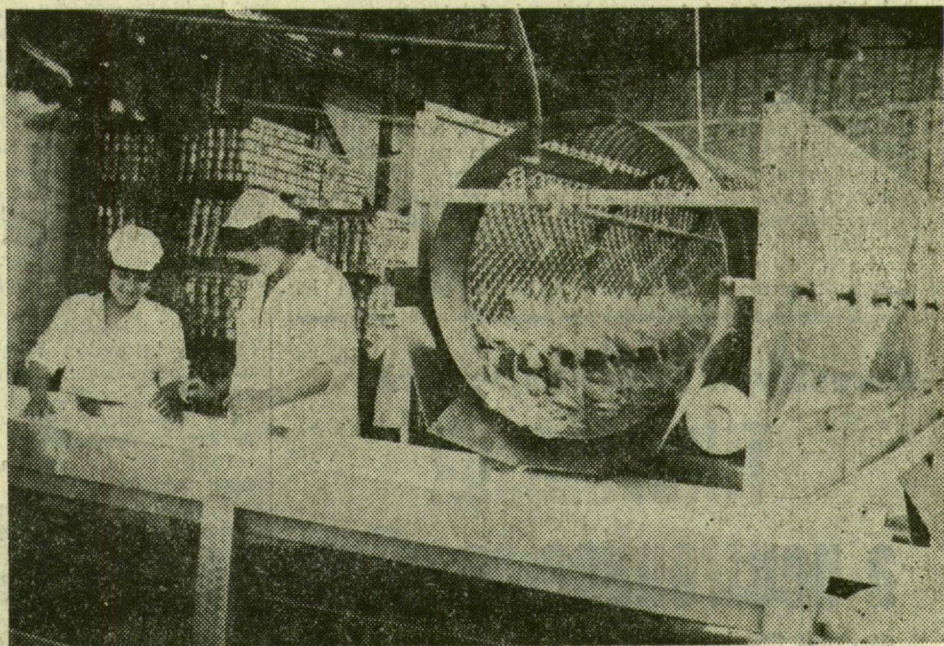
tűlfűtve, hogy betartják-e a rendeletben előírt maximális értékeket. Emellett műszaki intézkedéseket is hoztak: a gőzfűtés kazánját állandó üzemre állították át, ahol lehetett, csökkentették a radiátorok számát. Az így felszabaduló kapacitás más eredményeket is hozhat: újabb helyiségeket kapcsolhatnak be a központi fűtésbe, csökkenthetik egyedi fűtőberendezések számát. (Amelyekre különben minden üzemrészben felelős ügyel, akinek az a dolga, hogy tartsa a meghatározott hőmérsékleti értékeket, elvégje a tűlfűtésnek.) Hőszigeteléssel látták el azokat a helyiségeket, ahol nagy volt a hőveszteség. Így jelentős mennyiségű fűtőolajat takaríthattak meg.

Ugyancsak megtakarítással jár az üzemnek a szociális létesítmények számára éjszakai árammal meleg vizet előállító hőközpont használata. Amíg ugyanis a vállalatoknál egy-egy ember napi fürdése mintegy 1-1,50 forintba kerül, a hajójavítóban használt berendezés jóvoltából ez az összeg csak mintegy 30 fillér. A saját készítésű brendezés magyar találmány: olcsó, éjszakai árammal olajat melegítnek, amely hőjét a hőszigetelt tartályokban levő víznek adja át. Így egész nap olcsón tudnak meleg vizet adni dolgozóiknak.

Íme néhány azok közül az intézkedés közül, amelyek a tekintélyes megtakarítást eredményezték. S ha átböngésszük a központjukat, kapott, s az általuk megfogalmazott — minden évben elkészített — energiagazdálkodási terveket, összegzőképpen az a tanulság kínálkozik, hogy megtakarítás csak az okok együttese révén, átgondolt, rengeteg „apróság” kiterjedő rendszer révén születhet.

Sz. I.

Paprikatisztító új gépsor a konzervgyárban



Somogyi Károlyné felvétele

A lecsóhoz zöldpaprika is kell, s csak a háziasszonyok tudják igazán, nagy munka a paprika mosása, csúszása, földarabolása. A Szegedi Konzervgyárban ezekben a napokban főzik a lecsót — évente 350 vagon a tervük —, jelentős része kerül exportra, de hazánkban is szívesen fogyasztják. Új, osztrák gépsor működik már napok óta a lecsóvonalban, amely minden műveletet elvégez a zöldpaprika előkészítésében, a mosástól a földarabolásig. Képzünk a próbautamban levő gépsor egy részletét, a dobostályozót mutatja be, amelyben a tiszta, lecsúszott, magházától elválasztott, paprikaszemek kerülnek utolsó ellenőrzésre a szalagra.

Saját beruházások, anyagi segítség

Több lakás épül vállalati támogatással

A magánéros lakások építésének több mint 40 százalékát segítik a vállalatok. Tavaly 24 ezer 268 lakás építéséhez és megvásárlásához, bérleti jog megvásárlásához járultak hozzá a munkáltatók. A vállalatok lakásépítési alapja lehetővé teszi, hogy az idén is több mint 24 ezer új otthon megszerzéséhez nyújtssanak anyagi segítséget, s egyéb támogatást dolgozóiknak.

A szervezett támogatásnak különösen eredményes formája a vállalatok saját beruházásában, szervezésében lebonyolított lakásépítési akció. A Csepel Vas- és Fémművek például eddig négy lakótelepet épített dolgozóinak, s csaknem 2 ezer 700 munkáslakást adott át. Az idén az új, Rakéta úti lakótelepen befejezik az első 140 új lakás építését, s a VI. ötéves terv végéig összesen 1156 munkáslakás átadását irányozták elő. Így módon 1985-ig a jelenlegi elképzelések szerint valamennyi dolgozójuk lakásigényét kielégítik, sőt talán már előbb is,

hiszen most mindössze 971 igénylőt tartanak nyilván. Az is kedvező, hogy a csepeli munkáslakások négyzetméterenkénti ára csaknem 4 ezer forinttal olcsóbb, mint az OTP-lakásoké, mert számos munkát önrőből oldanak meg, s a szakipari munkák nagy részét saját dolgozóik végzik el.

Székesfehérvárott, a Videoton Elektronikai Vállalat szociálpolitikai kiadásainak csaknem a felét költi a dolgozók lakásproblémáinak megoldására. Így 1985-ig a kedvezményes vállalati feltételekkel és hozzájárulással 1132 dolgozójukat juttatják lakáshoz. Ennek nagyobb része, 75 százaléka, OTP- illetve tanácsai értékesítési lakás, amelynek megvásárlásához, sőt az előtörlesztéshez hosszú lejáratú kölcsönrel járulnak hozzá. Különösen sokrétű segítséget nyújtanak a családiház-építőknek, akik az 50 ezer forintig terjedő, hosszú lejáratú kölcsönön túl szállítási és építőgépek-kölcsönzési kedvezményeket kapnak, s szükség szerint az építkezés műszaki terveit is elkészítik a vállalat szakemberei.

A Mecseki Ércbányászati Vállalat eddig ezer dolgozójának otthonalapítását segítette, s a jelenlegi ötéves tervidőszakban 900 lakás megépítéséhez nyújt messze menő támogatást. A segítségnyújtás eszköztárát — kölcsönnyújtás, beruházás, lebonyolítás, anyagbeszerzés, műszaki ellenőrzés, gépkölcsönzés stb. — új módszerrel, a koncentrált családiház-építéssel bővítik. A tanács segítségével a mecseki üdülőközpontban, Orfűn, száz családi otthon számára biztosí-

tanak közművesített építési területet, amelyre a Tolna megyei Állami Építőipari Vállalat panelekből összeszerelhető családiház-variációját ajánlják.

A Borsod megyei tanács mintegy 150 vállalatot keresett meg a munkáltatói támogatással épülő lakások koordinálására érdekében. A tervük szerint 1985-ig megközelítőleg négyszer, telepszerű, többszintes munkás- és társaslakás építésére kerül sor a megyében. A nagyobb vállalatok építő- és karbantartó részlegei a vállalati támogatással épülő lakások kivitelezésében is segítenek. Alberttelepen így módon több mint száz lakást építenek a Borsodi Szénbányák segítségével. Miskolc agglomerációs övezetének kilenc községében mintegy ezer közművesített házhelyet alakít ki a megyei tanács. E telkek árából 50 ezer forint engedményt kapnak azok a munkások, dolgozók, akik miskolci lakásigényükről lemondanak, és részt vesznek a vállalati munkáslakásépítési akcióban.

Komárom megye üzemai a jelenlegi ötéves tervidőszakban összesen 350 millió forint értékű lakástámogatási alapról segítik dolgozóik otthonalapítását. A megyei tanács gondos felmérés alapján már kijelölte a tervidőszakban leggyazdaságosabban beépíthető építési területeket. Több községben a korábbinál lényegesen nagyobb árú lakásépítési lehetőségeket teremtettek. Ezért a TÚ-ZEP-telepek már az idén a múlt, évinél 60 százalékkal több és gazdagabb választékú építőanyagot kínálnak az építkezőknek. (MTI)

Társulás a melléküzemágak jobb kihasználására

A Külkereskedelmi Bank, a Skála-Coop és 13 mezőgazdasági üzem a közelmúltban megalakította az Agent-Coop iparszerű termelést szervező és kereskedelmi társulást, amely a mezőgazdasági üzemek melléküzemágainak jobb kihasználását teszi lehetővé.

Az ipari nagyüzemek egyes számukra gazdaságtalan termékek előállítására gyakran keresnek termelőszövetkezeti partnert, aki melléküzemágában — kihasználva például a kínálkozó munkaerőt — jövedelmezően oldaná meg a gyártást. Csak hogy megfelelő információ hiján a gyár és a tsz melléküzemága nem mindig találja meg egymást. A társaság éppen a partnerek összehozására vállalkozott. Jelenleg már 40-50 kooperáció szervezésével foglalkoznak.

A Csavaripari Vállalat például korszerű gépeket vásárolt. A még használható régebbi berendezéseit egyik vidéki gyáregységbe csoportosította át, de az ottani gépeket sem selejtezték ki. A társaság szervezésében négy

termelőszövetkezet melléküzemágában állítja fel ezeket, biztos bevételi forráshoz juttatva a gyengébb adottságú termelőszövetkezeteket.

Hasonlóan eredményes megoldások kínálkoznak a könnyűiparban is. A munkaerőhiánnyal küszködő Kistex hamarosan 300 szövőgépet ad át a bodrogközi termelőszövetkezetnek, ahol viszont az asszonyok folyamatos foglalkoztatása jelenti a gondot; közös megegyezésre ezeken a gépeken készül majd a kelme a Kistex számára.

Nemcsak belföldi partnerek egymásra találását egyengeti a társaság, külkereskedelmi vállalatokkal együttműködve az exporttermékek gyártását is megszervezi. Annál is inkább kínálkozik erre lehetőség, mert a társulás adatai szerint több ezer külföldön eladható cikket állíthatnának elő gazdaságosan a tsz-kisüzemek, többek között szerszámokat, vegyszereket, bútor- és cipőipari kellékeket, bórdiszművereket stb. A társaság a szó szoros értelmében már nyelvbe is ütött ilyen üzletet.

Közreműködésével a Generalimpex évi 600 ezer hólapátnyel eladására kötött megállapodást egy svéd vállalattal. A nyelveket a kötegyáni termelőszövetkezet gyártja.

Az Agent-Coop számításai szerint a mezőgazdasági üzemek melléküzemágainak szélesebb körű bekapcsolásával évente mintegy 150 millió dollár értékű exporttermék előállítására van lehetőség. (MTI)

Új típusú Ikarus-autóbuszok

Új típusú autóbusz sorozatgyártását kezdték meg szerdán az Ikarus székesfehérvári gyárában. Az IK 260-as típus továbbfejlesztett változatáról van szó, amely IK 260-27-es jelzéssel került a szerelőszalagra. Kétajtós kivitelben készül, s elsősorban elővárosi forgalom-

ra ajánlják a tervezői. Újdonsága, hogy az ajtók nem a megszokott harmonika rendszerűek, hanem úgynevezett bolygóajtók, amelyek kinyitáskor hozzásimulnak a busz oldalához. Ennek legfőbb előnye, hogy géppel is mosható, tisztítható.